

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egész évre K 440.— Negyed évre K 110.—
Fél évre „ 220.— Egy hónap „ 50.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal óra nyitása 18
Szerkesztőség 19 28

Hegedüs pénzügyminiszter a korona zürichi árjavulásáról

Magyarország önálló valutájú állam — 100 magyar korona 170 osztrák koronát ér — Május elején megszűnik a bankóprés — A nyáron következik a pénzjegyek fundálása

Budapest, február 5. A magyar korona árfolyama Zürichben a napokban örvendetesen javult, a szomszéd államok, különösen Ausztria valutája pedig lényegesen rosszabb lett. Az osztrák koronának a magyar koronával szemben már közel 65 százalékos diszparitása van. Erről a nagyfontosságú jelenségről Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter a következőket mondta:

— Amit hivatalbalépésem alkalmával mondtam, az kezd valóra válni. Azt mondtam, hogy pénzügyi programom első és legfontosabb része lesz az osztrák koronától való elszakadás, illetve a magyar pénznek az osztrák pénztől való teljes függetlenítése. Ez megtörtént. Magyarország önálló valuta-állam lesz és megszűnik az a képtelen helyzet, hogy az önálló Magyarország pénze idegen pénz mögé rejtve jelenik meg a világ előtt.

A mi pénzünk sorsa közös volt az osztrák pénz sorsával. Bármennyire javult volna is helyzetünk, ez valutánk külföldi értékelésében nem juthatott volna kifejezésre. Azt a tudatot kellett előbb a külföldbe beleplántálni, hogy nemcsak politikailag, hanem gazdaságilag is független állam vagyunk és pénzügyi politikánkkal azután olyan bizalmat kellett ébresztenünk magunk iránt, hogy a régi visszas helyzet megváltozzék.

— Amikor miniszter lettem, az osztrák és a magyar korona között nem volt diszparitás, illetve a különbség egészen lényegtelen volt. Ma már 100 magyar koronáért 170 osztrák koronát kapnak. A lei árfolyama 7.80 volt, ma már csak 5.60. A sokalért akkor 8.55-öt fizettek, ma már csak 5.60-at. A dinárért 15 koronát kellett fizetni, ma már csak 11.30-at.

Zürichben az osztrák korona körülbelül 30–40 ponttal volt drágább, mint a magyar, ma pedig már az osztrák korona sőt a kifizetés is olcsóbb, mint a magyar. A helyzet tehát javunkra lényegesen megváltozott és bátran merem állítani, hogy ha lesz is még felfelé és le-

felé való ingadozás, ez már csak átmeneti lesz és a magyar pénz értékjavulása párhuzamosan fog haladni azokkal az intézkedésekkel, melyeket valutánk és pénzügyi helyzetünk megjavítására megvalósítani szándékozom.

— A bizalom igazolásában majd csak akkor fog állandósulni és növekedni, ha tervezetem legfontosabb részéhez, a bankóprés megállításához érkezik. Ez körülbelül május elejére várható. A belföldön és a külföldön látni fogják, hogy megszű-

tellük a pénzjegyek szaporítását és — mint ezt tervezem — a pénzjegy forgalmának ellenőrzését a nemzetgyűlés által választandó ellenőrző bizottságra fogják bízni.

— Mesterséges eszközökhöz nem nyultam és nem is fogok nyulni, hogy a korona árfolyamát javítsam. Ilyen intervenció részünkről most sem történt és a zürichi jegyzés javulása nem mesterséges közbelépés, hanem a külföld helyesebb megítélésének az eredménye. A legjobb uton haladunk. A bankóprés megállításával befejeződött a mostani időszakra tervezett munka és a nyáron következik a második rész: a pénzjegyek fundálása. Mindabból, ami történik, a korona lassu, de tartós és biztos emelkedésére számíthatunk.

Harding üzenete az amerikai néphez Az új elnök hivatalba lépett

Washington, március 5. Harding elnök hivatalba lépése alkalmával üzenetet intézett az amerikai néphez. Üzenete első részében kifejti, hogy Amerika nem óhajt a győzelembe belekeveredni és sohasem lehet állandó katonai szövetség részese.

Mi nem ismerjük a bosszúállás szellemét — írja az új elnök — mi nem gyűlölünk, nem kívánjuk a másét, mi nem akarunk fegyverrel győzni. Miként valamennyi nemzet, akiket a háború érintett, mi is adósságra merültünk. Ezeket a kötelezettségeket teljesítenünk kell. Semmiféle civilizáció sem képes arra, hogy a fizetések megtagadását elbírja. Legközelebbi feladatunk az, hogy államháztartásunkat rendbehozzuk.

— Ha a forradalom a fennálló rendet minden áron fel akarja forogni, kísérleljék meg más népek ezt a tragikus lépést, mert Amerikában ennek helye nincs. Ha a forradalom veszélye fog fenyegetni, kibontjuk a törvény és rend zászlóját és ismét áldozatot fogunk hozni. Hajlandók vagyunk reformokat létesíteni, de az erőszakos pusztításokat sohasem fogjuk tűrni.

Ipari téren mutatkozó ellentéteinket a konfliktus kitérése előtt inkább a tárgyaló asztal elé viszem, semhogy utólag, mikor márszenvedéseket okoztak, egyenlítsük ki azokat. Meg kell találnunk a munkanélküliség veszélye és következményei ellen az orvos-

lun magam — írja üzenete végén az elnök — kiveszem a magam részét. Jóakaratom tudatában ehhez a feladathoz Isten segítségét könyörgöm. Amikor eskümet letettem, a szentírásnak arra a helyére gondoltam, amelyen ez áll:

»Az Ur nem kíván mást tőletek, mint hogy igazságot és könyörületességet gyakoroljatok és szerényen kövessétek Istent!«

Az állami és társadalmi rend védelme

A nemzetgyűlés ülése

Budapest, márc. 5. A nemzetgyűlés mai ülését féltizenegykor nyitotta meg Rakovszky István elnök.

Széchenyi Viktor gróf, Kovács J. István, Beniczky Ödön és Huszár Elemér mint az összehírettellenségi bizottság tagjai leteszik az esküt.

Hegedüs Loránt pénzügyminiszter betértesztli a francia állampolgárokkal szemben fennálló tartozások rendezéséről, a söradóról és az indemnitás meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot, amelyeket az osztályok mellőzésével a pénzügyi bizottsághoz utalnak.

Folytatják az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló törvényjavaslat vitáját.

Somogyi István szerint az elmúlt 25 év politikája készlet ennek a törvénynek a megalkotására. Hosszasan polemizál Bródy Ernővel. A javaslatot elfogadja.

Kerekes Mihály: Nem a forradalmaknál kell kezdeni a felelős-

ségrevonást, hanem a háborunál. Miért nem mondjuk meg nyíltan a törvényben, hogy kik ellen és miért hozzuk ezt a törvényt? Minden törvényjavaslatot támogat, ha tudja, hogy hasznára válik az államnak. De amikor hamis feljelentések alapján bárkit internálhatnak ebben az országban és amikor ilyen hamis feljelentések alapján számos ember van ártatlanul internálva, akkor meg kell néznünk, mért kell ez a törvény Magyarországon. Ha ezt a törvényt behozzák, a magyar paraszt bőrtömbbe kerül.

A forradalmakat nem tudom soha elítélni. A bolszevizmusra azonban nem találok semmi bocsánatot. Aki olyan irányt képvisel, mint a bolszevizmus, azzal szemben nem elegendő a 15–20 esztendő, azt egyszerűen puska-cső elé kell állítani.

A miniszterelnök a minap a nyomdász-sztrájkról nyilatkozott és azt mondta, hogy a nyomdász-sztrájk mögött bizonyos politika is van. Szerettem volna, ha világosabban beszélt, mert teljesen lehetetlennek tartom, még a miniszterelnök részéről is, hogy itt a parlamentben lehessen egyes pártokat, egyes osztályokat gyanúsítani.

Felkiáltások: Ez igaz!

Kerekes Mihály: Vagy megmondja a miniszterelnök, hogy milyen politika van a sztrájk mögött, vagy pedig ha nem tudja, ne beszéljen. De ne igyekezzék ilyen burkolt célzásokkal diszkreditálni a szociáldemokráciát. A régi politikusok nagyot hibáztak, mert nem gondoltak arra, hogy vége lesz egyszer a háborúnak és az akkor esetleg támadó felfordulás esetén nem szervezték meg a társadalmat. A szociáldemokrata pártnak soha tagja nem voltam, ahhoz soha nem tartoztam, soha szocialista érzelmű nem voltam egész életemben. Az ország polgársága a kommun alatt nem ugy viselkedett, ahogy kellett volna, mert nem volt megszervezve. Ha csak kétszáz ember itt Budapesten neki látott volna, könnyven le lehetett volna verni a vörösöket.

Visszatérre a törvényjavaslatra, teljesen lehetetlennek tartja annak érvényesítését, mert az módfelett veszélyes minden polgárra nézve. A vidéken, ha a különítmény parancsnoka megharagszik valakire és feljeleníti, akkor bárki ellet lehet ártatlanul eljárást folytatni. Mondják ki, hogy mindazok, akik a nép közt elégtelenséget szítanak, vagy akik nem hajlják végre a törvényeket, szintén a törvény szigorú alá kerülnek. Próbálgatja Vilmos ismerteti azt a sajtóhadjáratot, amely Magyarországon ellen nemcsak a forradalom kitérése óta, hanem már évtizedek óta folyik.

Elnök jelenti, hogy több képviselő a javaslat sürgősségének kimondását kéri. Mivel azonban az indítványozók nincsenek kellő számban jelen, az indítványt nem tárgyalják.

Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter visszautasítja **Pallavicini György** ögrófának a **bányák ellátása** ügyében a fakormánybiztosság ellen intézett legutóbbi támadását.

Szünet után az interpellációkra tértek át.

Stockerauban senki sem tud magyarul

Kálmán Lajos öngyilkosságának epilógusa

Megírtuk annak idején, hogy **Kálmán Lajos** debreceni származású hivatalnok az ausztriai Stockerauban, ahol a **Globus-Werke** tisztviselője volt, **öngyilkos lett**. A debreceni rendőrség ártírt a stockeraui előjárósághoz, bejelentette, hogy **Kálmán Lajos** hozzátartozói Debrecenben élnek és kérte, hogy az öngyilkos hátramaradt holmiját küldjék el Debrecenbe hozzátartozóinak.

Ez az átirat ma visszaérkezett Stockerauból a polgármesterhez, hátlapján azzal a megjegyzéssel, hogy **Stockerauban nincs senki, aki a magyar nyelvű átiratot le tudná fordítani**.

A polgármester az aktát áttette a rendőrséghez azzal, hogy németül próbálkozzék magái Stockerau stocknémetjeivel megértetni.

Menekült-napok Debrecenben

Március 19. és 20.

Az Országos Menekültügyi Hivatal a Debrecenben és vidékén élő menekültek helyzetének előmozdítására és érdekükben hathatós társadalmi propaganda kifejlesztésére két **menekült-napot** rendez városunkban **március hó 19-én és 20-án**. Ez alkalomra Debrecenbe jön a Menekültügyi Hivatal egész központi vezetősége, élén gróf **Bethlen Istvánnal**, a Menekültügyi Tanács elnökével, báró **Horváth Emil** államtitkárral és **Sebest Dénes** ny. államtitkárral, a Bocskay-szövetség elnökével. E napokon a következő gyűlések és ünnepélyek fognak tartatni:

Március 19-én délelőtt 11 órakor **menekültügyi értekezlet** lesz a város háza közgyűlési termében a hatóságok, testületek, társadalmi egyesületek és a menekültek képviselői jelenlétében. Ez alkalommal gróf **Bethlen István** és báró **Horváth Emil** ki fogják fejteni a Menekültügyi Hivatal programját a menekültügyi országos rendezése és a társadalmi propaganda tekintetében.

Ugyanaznap délutánján a Menekültügyi Hivatal vezetősége megszemléli a menekültek részére a Nyulason és Bocskay-téren emelt **szükséglatásokat**. Este 7 órakor díszelőadás a Csokonai-színházban, melyen az Egyetértés műkedvelő-társulat tagjai előadják **P. Horváth Emil** **Mikes** című történelmi színművét, mely a nagy bujdosó és író életét hatóságok képeiben állítja elénk s az aktuális helyzetre célzó vonatkozásainál fogva különös érdeklődésre tarthat számot. Az előadás jelen lesz maga a szerző is. Az előadás előtt a helybeli társadalom tagjai **Erdélyi** című előképet fognak bemutatni.

Március 20-án délelőtt 11 órakor a **Szekely Társaság** **propaganda-matinéja** lesz a már ismert keretek között a vármegyeháza dísztermében, melynek részletes műsorát legközelebb közzé fogjuk tenni. Délután 4 órakor **teadél-**

után lesz az **Arany Bika** csarnokában és kávéházában a helybeli összes jótékony négyzetek közös rendezésében, egybekötve hazafias hangverseny műsorral, melyet nemsokára szintén közölni fogunk.

A debreceni társadalomnak tehát bőségesen nyílik alkalma megismerkedni a menekültügyi

Debrecen népességi statisztikája

Az új népszámlálás adatai

Több ízben foglalkoztunk már a debreceni népszámlálás adataival. Pontos és részletes adatokat nem közölhetünk, mert a központi statisztikai hivatal érthetetlen rendelkezésével — amelyet ugyszólván egyedül Debrecenben tartottak és tartanak be pontosan — a népszámlálás végeredményét hivatalos helyeken **szigorúan titokban tartják** és arról máig még a városi tanács sem tud hivatalosan. A népszámlálás adatai azonban rendkívül fontosak nemzeti, gazdasági és ezerféle lokális szempontból. Ha a város lakosságának pontos számát nem is közölhetjük és csak egy hozzávetőlegesen pontos számot veszünk alapul, a népszámlálási statisztika egy pár érdekesebb adatát alább közöljük:

Debrecen lakosainak száma

1890-ben	58.952
1900-ban	75.006
1910-ben	92.729

1920-ban 103.500 (nem számszerűen pontos.)

A szaporodás arányszáma volt 1890-től 1900-ig 27,2 százalék, 1900-tól 1910-ig 23,6 százalék, 1910-től 1920-ig 11,5 százalék. Az utolsó tíz év alatt tehát aránytalanul kisebb, még félakkora sem volt a népesség szaporodása, mint az előző évtizedekben. Ennek a nagy visszaesésnek az oka a háború. Körülbelül 5000-re tehető azoknak a férfiaknak a száma, akik a háborúban elpusztultak, illetve máig még haza nem tértek. A másik ok az, hogy éppen a javakorában lévő férfilakosság töltött 4-5 esztendő a harcokban és így a születések száma a háborús években nagyon gyönge volt. Végül a háború miatt számos foglalkozási ág visszaféledt, a megélhetési viszonyok megnehezedtek és ezek következtében, míg a háború előtt a falvak népét szivta fel a város, most a város népe vándorol ki a falvakra, ahol könnyebb megélhetés.

A felekezetek számaránya:

református	66,6%
r. kat.	18,8%
zsidó	9,7%
g. kat.	3,3%
ág. ev.	1,3%
g. keleti	0,2%

A fentmaradó 0,1 százalék számos hitfelekezetre oszlik, vannak benne anglikánok, unitáriusok, baptisták, nazárenusok, mohamedánok és néhány felekezet nélküli egyén.

A római katolikusok és a zsidók szaporodási arányszáma egyenlő az utolsó tíz év alatt. A szaporodást a katolikusoknál az idézte elő, hogy általában véve a hivatalnokok áthelyezésével és utóbbi években a menekültek ideözönlésével érvényesült az általános statisztikai elv, hogy az a vallásfelekezet szaporodik a legjobban, amely országos viszonylatban is többségben van. Nagymagyarország lakosainak mintegy 50 százaléka katolikus és ennek megfelelően a bevándoroltaknak is körülbelül a fele

propaganda céljaival és eszközeivel, ugyszintén lesz alkalma arra is, hogy a propaganda sikerét erkölcsi és anyagi oldaláról előmozdítsa. Reméljük, hogy e közös nagy ügyben városunk egész társadalmi osztatlanul egyesülni fog s hatalmas lépéssel fogja előbbrevinni a szerencsétlen menekültek ügyét.

nagy területen helyezkedik el, a lakosságnak alkalma van családi házak építésére a kertészek és telepeken. Ez nem lenne baj, sőt higiénikus szempontok mellett is szólnak, a baj az, hogy ezek a részei a városnak nincsenek csatornázva, világításuk gyenge és általában hiányoznak a kulturális berendezkedések.

Rohamos javulásra lehet kilátás e tekintetben akkor, ha a **hortobágyi földgazdálkodás** kedvező eredménnyel végződik. Ez esetben a lakosság rohamos szaporodása és vele a városiasodás gyorsulására lesz biztos kilátás. Biztató reménnyel kecsegtet a népesség és a városiasodási statisztika szempontjából az az örvendétes tény, hogy a város földművelő társadalmában rohamosan hódít teret a **többtermelési eszme**, a gazdák ifju hévvel képezik magukat és egyre szívesebben nyulnak a mezőgazdasági többtermelés modern eszközeihez. Végül sokat segíthet e tekintetben az, ha megvalósul az a régi terv, hogy **Debrecen** csatornával kössék össze a **Tiszával**.

Mindezek azonban a mai súlyos viszonyok közt egy távoli jövő eshetőségei csak. A statisztikus azonban nem a fantáziájával dolgozik, hanem reális, rideg számokkal, ezek összehasonlítása, kombinálása a statisztikus hibája. Így, ez az összehasonlításokat kezező törekvés írta elő Debrecen város történelmi levéltárából

az 1775. évi népszámlálás

pergamenre írt adatait, amelyeknek nagyon érdekes adataiból a következőket közöljük:

Debrecen 1775-ben

Lakosok száma: 25,811

reformátusok száma: 25,216 (92,7 százalék)

katholikusok száma: 595 (2,3 százalék)

A város akkori hat kerülete nagyjából megfelel a maiaknak. A hat kerület a következő volt: Csapó-utcai, Péterfia-utcai, Hatvan-utcai, Piac-utcai, Varga-utcai és Czegléd-utcai kerület.

Bizonyos aktákból megállapítható, hogy az 1775. évi népszámlálást megelőzően 1715-20. közt is volt már rendszeres népszámlálás Debrecenben. Ennek az aktái azonban még nem kerültek elő.

A Tevel és az Irredenta-Szövetség

Magyarország Területi Érségének Védelmi Ligája a következő nyilatkozat közlésére kérte fol lapunkat:

Számos esetben tapasztaltuk, hogy a közönség **Magyarország Területi Érségének Védelmi Ligáját**, vagy amint röviden nevezni szoktuk: a **Területvédő Ligát** összekeveri a **Védő Ligák Szövetsége** nevű egyesülettel.

Ennek a tévedésnek eloszlatása és az ebből származó kellemetlen zavarok elhárítása végett kénytelenek voltunk már ismételtelen is felhívni a közönség figyelmét arra, hogy a Területvédő Liga nemcsak nem azonos a Védő Ligák Szövetséggel, hanem a kettő egymással semmi szerves kapcsolatban nincsen.

Ezt a figyelmeztetésünket a Védő Ligák Szövetségének egy legújabb hozzászólás juttatott 428/1921. számú körlevele **súlyos kijelentésnek** nevezi és azt mondja, hogy mi is jól tudjuk, hogy a Védő Ligák Szövetsége a Magyar Irredenta Szövetség, **amellyel a központi szervezetben együtt dolgozik** maga a Területvédő Liga és a többi Liga is.

Ez a körlevél alkalmas arra, hogy az eddigi zavart még nagyobbá tegye, mert ez úgy értelmezhető, mintha a Védő Ligák Szövetségének volna valami olyan „központi szervezete” vagy mintha ez az egyesület maga volna olyan „központi szervezet”, amelybe a Területvédő Liga vagy más Liga is bele volna kapcsolva.

Minden ilyen téves értelmezés elhárítása végett szükségesnek tartjuk, hogy a közönséget a helyzet valódi képeinek feltárással felvilágosítsuk.

A Területvédő Liga már régen fennállott és működött, mikor tőle függetlenül a Magyar Irredenta Szövetség megalakult és ez utóbb a Védő Ligák Szövetsége nevet vette fel.

A múlt év őszén azok a társadalmi egyesületek, amelyek a területi épség és a nemzetvédelem céljairól dolgoznak, elhatározták, hogy működésük összhangjának és egységes irányának biztosítására egy közös tanácsot alakítsanak, amelyben képviselve lesz minden — különben egymástól független — egyesület.

Igy jött létre a Társadalmi Egyesületek Szövetsége, amelyben harminckét egyesület van képviselve s ezek között a Területvédő Liga is és a Védő Ligák Szövetsége is. Ezek az egyesületek azonban, — amint az elmondottakból kitűnik — teljes különállásukat és egymástól való függetlenségüket megtartották, mindegyikük a maga külön vezetősége alatt önállóan működik s csupán megbízottai tanácskoznak időnként az összes egyesületeket közösen érdeklő kérdésekről és feladatokról.

A helyzet tehát valóban úgy áll, amint első nyilatkozatunkban mondtuk, hogy a Területvédő Liga sem nem azonos a Védő Ligák Szövetségével, sem vele semmi szerves kapcsolatban nincsen.

Ezt a »súlyos« kijelentésünket fentartjuk és megismételjük annál is inkább, mert ez a kijelentésünk épen a benne rejlő igazságnál fogva súlyos.

Budapest, 1921 március 2.

Magyarország Területi Epségének
Védelmi Ligája
nevében:

Krisztics Sándor
főtűkár.

Dr. Okolicsányi László
ügyvezető alelnök.

Sok a házaló koldus

A közigazgatási bizottság
üléséből

Debrecen város közigazgatási bizottsága ma délután 3 órakor ülést tartott.

Tóth Emil dr. városi tanácsnok fegyelmi ügyekről szóló jelentésében tudomására hozta a közigazgatási bizottságnak, hogy Geszli József dr., az Augusztaszanatórium főorvosának, a szanatórium-Egyesület elnöksége a lefolytatott vizsgálat alapján teljes elégtétellel szolgáltattott. A bizottság a bejelentést tudomásul vette.

A rendes havi jelentések során a bizottság meghallgatta Sággy Lajos rendőrfőtanácsos, a debreceni államrendőrség vezetője jelentését, amely szerint a közbiztonság az elmúlt hónapban kielégítő volt.

Kun Béla dr. az utcai és házaló koldusok rendkívüli elszaporodásáról panaszkodik. A koldusok, különösen a házaló koldusok elszaporodása járvány idején rendkívül veszélyes a közegészségre, mert a házaló koldusok elhullatott tetveit terjesztik a kiütéses tifuszt. A rendőrszemek szapo-

ritását is kívánatosnak tartja. A Simonyi-uton, a kórháztól kifelé már nem lehet látni rendőrt.

Meg kell említenem még azt, — folytatja — hogy egyes csoportok, köztük diákok is, a Nagyerdőre jövet és menet, olyan nő-tákat énekelnek, amelyek különösen a keresztény eszme újjáébresztésére a legkevésbé sem alkalmasak, de fiatal leányokra is sértők. A trágár dalokat éneklők ellen intézkedést kér.

Sággy Lajos rendőrfőtanácsos meg van győződve róla, hogy

Debrecenben a koldulás rendkívüli mértékben el van terjedve. Ha alkalma volna a városi előjárósággal rendszeresen érintkezni, reméli, hogy szegényházakkal és karitatív intézkedésekkel segíteni lehetne ezen a bajon. A rendőrszemek a Simonyi-uton is járnak. A rendőrlégénység szaporítására intézkedések vannak folyamatban.

Utasítani fogja a rendőrszemeket, hogy a trágár dalokat éneklő egyének ellen tegyenek feljelentést.

Külföldi vendégek a Nagytemplom megnyitási ünnepén

Az elszállásoló bizottság kérelme
a közönséghez

Bottlik alelnök vezeti a nemzetgyűlés köldöttségét

A debreceni Nagytemplom megnyitásának március 9-én tartandó ünnepére ugyszólván már minden előkészületet megtett az ünnep rendezősége. A meggyalázott Nagytemplom március 7-én ajtatos, hívő lelkekkel teltebb lesz, mint valaha is volt. Az egész ország kálvinista lakosságának lelke ölelkezik össze ezen a napon a magyar történelem és kultura nagy alakjainak szellemeivel, akik szerepet játszanak ennek a történetére és tradíciójára nézve a magyarság és a magyar protestánsok lelkével elválaszthatatlanul összekapcsolott templomnak történetében.

A március 9-iki ünnepen különben nemcsak a magyar, hanem a külföldi protestantizmus is képviselve lesz. A püspöki hivatalban már bejelentette részvételét Beveridge lelkész, a skót protestáns misszió tagja, aki a misszióhoz beosztott Nagy Sándor dr. magyar református lelkésszel érkezik Debrecenbe.

Emellett ugy a püspöki, mint az egyházi hivatalba állandóan érkeznek a jelentkezések a különböző egyházak presbiteriumai részéről. Nagyobb küldöttséggel való képviseltetésüket tegnap Káposz, Kántorjánosi, Gamba, Váncsod, Záhony, Kispalád, Szentmártonkátá, Szolnok és Pestujhely presbiteriumai jelentették be. A budapesti presbiterium hivatalosan Somogyi Lajos dr. és Takaró Géza lelkésszel képviselteti magát, a két hivatalos kiküldötten kívül azonban más vendégek is érkeznek Budapestről.

Az elszállásoló bizottság anynyival is inkább teljesíthetetlen feladat előtt áll, mert a szállást adó debreceniek száma végtelenül kevésnek bizonyult. Noha már a kollégium és a Diakonissza-Otthon helyiségeit is berendezték szállásnak a vendégek számára, még mindig nagyon sok szállás nélküli marad. Az elszállásoló bizottság nyomatékosan kéri a debreceni közönséget, hogy a város vendégeinek részére elszállásolást ígérő ajánlatait minél hamarabb jelentse a bizottság elnökénél: Vásáry István dr. városi tanácsnoknál.

A március 9-iki ünnep rendezősége ma este tart ülést, amelyen több indítvány között azt

a közönség köréből felmerült óhaját is tárgyalják, hogy a kereskedők a Nagytemplom megnyitási ünnepi istentisztelet lefolyása alatt, 9—11 óráig zárják be üzleteiket. A rendezőség ezt a kívánalmat valószínűleg kérés alakjában közli a debreceni kereskedőkkel.

Budapest, márc. 5. A nemzetgyűlés kedden és szerdán, de lehel, hogy csütörtökön sem tart ülést, mert a képviselők nagy része Debrecenbe megy a Nagytemplom megnyitási ünnepére. Erre az ünnepélyre nem a kormányt, hanem a nemzetgyűlést

Az áruraktárak és mezőgazdasági felszerelések leltározása

Csak 10 százalék lesz az áruvagyonsváltás

Budapest, március 5. A pénzügyminiszter tegnap aláírta és a hivatalos lap egyik legközelebbi számában közzéteszi azt a régen várt rendeletet, amely a kereskedelmi árukészletek és a mezőgazdasági felszerelések vagyonsváltásának megállapításához szükséges leltározás végrehajtásáról intézkedik. A rendeletnek két része van: az egyik a kereskedelmi árukészletek, a másik a mezőgazdasági felszerelések leltározásáról intézkedik.

A kereskedelmi árukészletekre vonatkozólag a miniszter a kereskedelmi testületek által közösen ajánlott megoldási módokat fogadta el. Ezek szerint a kereskedő vagy az 1920. évi december 31-én érvényben volt biztosítási kötvény alapján fogja kifizetni a vagyonsváltást, vagy pedig, ha az akkori leltár felvételt meg nem felelőnek tartja, jogában van leltár alapján új kivételt kérni.

A leltár ez esetben nem mint tervezték, a március elseje, hanem az április elsei állapot szerint vevendő fel. Ugy a biztosítási értékből, mint a leltári összegből egyharmadrész váltásmentes. Ha a leltár a kivétel alapján és a kereskedő arra hivatkozik, hogy a készletre tartozása van, ugy ez esetben a vagyoni státusz könyvszerű megállapítása történik, mely esetben természetesen a tényleges vagyoni helyzet és nem egyedül a leltári érték az irányadó. A leltár-

hívják meg. Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter, aki szintén leutazik a debreceni ünnepre, nem a kormány megbízásából vesz részt az ünnepségen. Nagyatádi Szabó Istvánnal mintegy 60 képviselő megy le Debrecenbe. A képviselők kedden reggel 7 órakor utaznak el Budapestről és csütörtökön reggel térnek vissza. Szerdán Debrecenben nagy társas ebéd lesz és ezen a nemzetgyűlés nevében Bottlik József alelnök fogja üdvözölni Baltazár Dezső püspököt és a kálvinistákat.

Társadalmi magánforgalom

Budapest, március 4.

A mai magánforgalomban az árfolyamok megszilárdultak, vásárlók jelentkeztek úgy, hogy az üzlet nemi terjedelmet kapott. Magyar Hitel 1780, Rima 3500, Allamvasut 3850, Országos Fa 2450 pénz, Salgó 6700 pénz árfolyamon fordult elő.

A valuták közüi dollár 418—422, marka 6.90—7.—, sokol 5.45—5.50, Napoleon 1400, lei 5.75, dinar 11.— koronás árfolyamot ért el.

Zürichi devizák

Zürich, márc. 5. (Megnyitás). Berlin 9.65, New-York 598, Milano 21.95, Prága 7.60, Budapest 1.40, Zágráb 4.15, Bukarest 8.15, Varsó 0.65, Becs 1.30, Osztrák bélyegzett 0.90.

rozásnál figyelemmel kell lenni azokra a készletekre is, amelyek az illető kereskedő részére vasuton, vagy hajón uton vannak, vagy valamely szállító cégnél, vagy egyéb helyen vannak beraktározva. Ezek a készletek szintén váltás kötelesek.

A váltás összege 10 százalék, nem mint tervezték 15 százalék. A 10 százalék megfizetésére megfelelő időközök fognak a kereskedők rendelkezésére állani.

A mezőgazdasági készletek felvétele az április elsei állapot szerint történik és a felvétel ellenőrzését a vagyonsváltást kivétel bi-zaltságok végzik. A váltás köteleles felszereléshez csak a nagy átlatok és nagy gépek tartoznak. Tehát például a baromfi nem, az eke nem, a gőzeke azonban igen. Erre vonatkozólag a rendelet részletes utasításokat tartalmaz. A miniszter e tekintetben szintén az érdekeltség felterjesztéseiben foglalt javaslatokhoz alkalmazkodott.

Az üzlethelyiségek
felmondása

A kereskedelmi köröknek a pénzügyminiszterrel folytatott tárgyalásai még nem zárultak le. A tárgyalások mai állásáról és a várható eredményekről illetékes helyről nyert információink alapján a következőket közölhetjük: Főltte érdekes a miniszternek a terveze, amellyel az idegen értékpapirokat és valutákat kivá:ja a váltás céljaira megfogni. Erre más alap, mint az illető

adózó vallomása, el nem képzelhető. A miniszter is csak vallomást kíván az adócsalásról szóló büntetőtörvény rendelkezései szemmel tartásával, amit úgy képzel el, hogy mindenki köteles adóvallomást tenni, akinek tulajdonában külföldi értékpapírok és valuták egy bizonyos meghatározandó napig megfordultak. Közül fekszik itt a *kétszeres adózás veszélye*, mert ha valaki a valután túladdott és azért árut vagy részvényt vett, úgy egyszer a valuta után, utóbb pedig az érték után kell váltást fizetnie. A tárgyalások eredményül leszögezhető, hogy remélhetőleg a pénzügyi kormány részéről a kereskedelem indokolt ellenvetései mégis meghallgatásra találnak.

Ami az üzlethelyiségek fölmondási jogának kiterjesztése ellen irányult akciót illeti, a kereskedelmi miniszteriumban folytatott tárgyalások azt mutatják, hogy a miniszter teljesen osztja a kereskedelmi képviselők által fölhozott aggályokat. A kereskedők által előterjesztett álláspont a tervezetet akként kívánja módosítani, hogy a háztulajdonosok saját céljaira is csak abban az esetben vehessék igénybe a helyiségeket, ha a bérlők részére más megfelelő helyiségről már gondoskodtak. Elvetendő lesz az az intézkedés, hogy a bérlő csak egy üzlethelyiséget tarthasson egy városban, mert ez igen sok vállalat megbénításához vezet és az üzleti terjeszkedést fojtaná meg, mivel a fióküzleteket lehetetlenné tenné. Egyébként a miniszteriumban is osztják a fő fogást, hogy akarmily messzebb menő támogatása a fölmondási jognak katasztrofális lenne a kereskedelmi és ipar világra, mert valószínűsíti a kereskedő-népándorlást indítana meg és a régi cégek romjain új föl-törékvő és semmi áldozatot nem kiméző existenciák igyekeznek megtelepülni.

A városi múzeum 1920 ban

Megérkezett a Déri Frigyes folyóirat-gyűjteménye

A muzeumi bizottság tegnapi ülésén a bizottságnak nagy és örömdetes meglepedésére szolgált *Lőkövits* Artur igazgató jelentése a múzeum 1920. évi működéséről és állapotáról. E jelentés, mely a Déri-Muzeum ajánlódokozása történetével kezdődik, nyomtatásban is megjelenik. Belőle most csak annyit említünk, hogy a városi múzeum törzsanagya 1920 végén 41654 darabra emelkedett s a múlt évben a történelmi és néprajzi osztályt 12764, a képtárt 6648 személy nézte meg. Ezt azt évi jelentést, valamint a muzeumi múlt évi államsegélyéről készült számadást, továbbá 1921. évi költségvetését, rendszeres régészeti ásatásokra és szelebbkorú néprajzi gyűjtésre irányuló munkaprogramját a bizottság a tanács és a múzeumok országos főfelügyelősége elé terjeszti. A múzeumnak és képtárnak városi és állami segélyből az idén szorosabb értelemben vett gyarapítási költségekre 20758 korona van rendelkezése alatt; míg a Déri-múzeum javára végzendő régészeti kutatásra külön 5700 korona áll keszen.

Köszönetet mond a bizottság a tisztelt ref. egyházkerületnek, amiért az egyházi, templomi mű- és történelmi emlékek gondosabb védelmére irányuló múltkori javaslatokat elfogadta és ezeknek a gyakorlati életbe való átvitelét

elhatározta. Végül javasolja, hogy a közművelődési könyvtárnak járó helyi és fővárosi lapok, némi kivétellel a főiskolai könyvtárnak év végén átengedjék.

A muzeumi bizottság az igazgatóságot és *Lencz Géza* dr. és *Tóth Lajos* dr. egyetemi tanárokat felkérte, járjanak közben személyesen a debreceni református egyháznál és a kollégiumnál és sürgezzék meg a döntést a Debreceni Déri-Muzeum kulturpalotájának szánt telkek átengedéséről.

A német pártok egységbe tömörülnek az entente követeléseinek hatása alatt

Simons módosította a német javaslatokat

London márc. 5. A *Daily Chronicle* közleménye szerint *Simons* külügyminiszter főbb pontjaiban módosítani fogja a berlini birodalmi kormány javaslatát és jelentékenyen közeledni fog az entente követeléseivel. A német birodalmi külügyminiszter állása ennek következtében megrendült — írja *Lloyd George* lapja — és ha volna idő hét-főig, hogy helyette más államférfiút küldjenek Berlinből, akkor *Simons* visszahívják.

Berlin, márc. 5. A koalíciós pártok elnökségei tegnap összeültek, hogy a külső eseményeknek a belpolitikára gyakorolt visszahatásáról tanácskozzanak. A tárgyalás során az a terv került előtérbe, hogy megalkotják a nemzeti egység partját. Tárgyalások fognak megindulni

Itt említjük meg, hogy *Déri Frigyes könyvtár adományának* első része, hét láda könyv, ma megérkezett. *Nagy József* könyvtárigazgató vette át az értékes szállítmányt, mely *Déri Frigyes* híres magyar folyóirat-gyűjteményének első része. A gyűjtemény önálló része lesz a közművelődési könyvtárnak a kulturpalota felépítéséig és rendelkezésére lesz a közönségnek is, de csak az olvasóteremben. Ezek a kötetek ki nem kölcsönözhetők.

az egységes koalíció megteremtése érdekében, ami a német nemzetektől kezdve a többségi szociálistákig valamennyi pártot magában foglalja. Ma délelőtt a birodalmi kancellár és a koalíciós pártok vezetői is tárgyaltak erről a kérdéssel.

Páris, március 5. A *Matin* értesülése szerint *Simons* dr. azon fáradozik, hogy a német kormányt meggyerje azoknak az új javaslatoknak, amelyeknek előterjesztésével szerinte el lehet hártani a végleges szakítás veszelmét. Londonban tegnap este az a híresztelés terjedt el, hogy a németek már ma abban helyzetben lesznek, hogy e tekintetben közleményt hozzanak nyilvánosságra, ez azonban nem várható addig, amíg *Wirth* dr. baloldali gazdasági miniszter nem érkezik meg Londonba.

A kolozsvári egyetem elhelyezése

„A helyzet meglehetősen ingadozó” — *Pokoly* debreceni rektor nyilatkozata

A menekült kolozsvári tudományegyetem elhelyezésének kérdéséről ismét érdekes dolgokat olvasunk a szegedi lapokban. A *Szegedi Napló* a következőket írja:

„*Debrecen és Szeged* vetélkedése a menekült kolozsvári univerzitás érdekében mindinkább kiéleződik. A jelen pillanatban meg meglehetősen ingadozó a helyzet, mer Szeged minden megajánlása és pénzügyi áldozata mellett Debrecen abban a kedvező helyzetben van, hogy egy főiskola keretei ott már fennállanak és a lakáshiany sem akadályozza nagy mértékben az elhelyezkedés lehetőségét. A tanárok szimpátiája ebben a kérdésben nem döntő jelentőségű, hiszen a professzorok legszívesebben Budapesten maradnának és a vidéki vendégségek idején inkább tojális udvariaság magyarázza a város kívánságainak meleg támogatását.

Kétségtelen, hogy *Szeged* kissé tulságosan is biztos volt már a dolgában és már csak a megvalósulást várta, amelyet az eddigi kormányférfiak kötelező ígérete is befejezettek mutatott. Annál érdekesebb most *Vass József* kultuszminiszternek *Balogh Károly*val folytatott beszélgetése, amelyből kitűnik a többiek között az is, hogy még fordulat állhat be a véglegesítés körül, Debrecen minden követ megmozgat, hogy javára fordítsa az ille-

tékeseket és mind több szolgáltatást ígér a kolozsvári egyetem ájbelyezése esetére.

— *En állom a szavamot* — mondta a tanácsnoknak a miniszter — és változatlan a véleményem Szeged egyetemi aspirációira nézve, de kijelenthetem azt is, hogy én majdnem egyedül vagyok, a konkretizáláshoz pedig szükséges a város akcióba lépése is. A realizáláshoz most ismét szükségem van tehát az összes iratokra, hogy összetegelő képet nyerhessek a közeli megvalósítás esetére.

A tanácsnok részletesen beszámolt a tanácsstagok előtt a miniszterrel folytatott beszélgetéséről, amely bár nem volt kifejezetten hivatalos jellegű, következményekben mégis jelentős a már említett *vetélkedés* miatt. A tanács ugyanis azonnal fofterjeszti az eddigi eredményeket, az épületek átadásának, átalakításának, az egyes takultások elhelyezésének jegyzőkönyveit és összegezi a város által nyújtandó összes szolgáltatásokat.

Az egyetem elhelyezésének Achilles sarka különben ma is a lakáshiany, mert a többi nehézség már jórészt elbárártottak. Különösen az egyetemi tanárok elhelyezésének kérdése ütökzik akadályokba a mai lakásvizonyok miatt. Erre vonatkozólag különben nagyszabású építkezési

tervei vannak a tanácsnak, de hogy ezeket néhány hónapon belül megvalósíthatja-e a mai óriási anyagárak és építkezési költségek mellett, azt nem lehet előre tudni.

A kolozsvári egyetem elnyerése minden bizonnyal azon fordul meg, vajjon képes lesz-e a város a tanároknak megfelelő lakásokat biztosítani.

A szegedi lap közleményével szemben kénytelenek vagyunk ismételtelen rámutatni arra a tévedésre, mellyel a szegedi közvélemény a kolozsvári egyetem elhelyezésének kérdését kezeli. Itt nem Debrecen és Szeged vetélkedéséről van szó, hanem csakis az a szempont lehet irányadó a kérdés eldöntésénél, hogy a kolozsvári egyetemnek és vele a magyar kultúrának érdekei milyen körülmények között találnak hathatósabb védelemre: a szegedi vagy a debreceni elhelyezéssel?

Abból az alkalomból, hogy szegedi lapársunk közleményét olvastuk, helyénvalónak tartottuk megkérdezni *Pokoly* József drt, a debreceni egyetem rektorát, a kolozsvári egyetem elhelyezése ügyében folytatott tárgyalások jelenlegi állása felől. A rektor ur a következőkben volt szíves kérdésünkre válaszolni:

— Mióta a kolozsvári egyetem küldöttei városunkból küldökhöz visszatértek, a száműzött egyetem elhelyezkedése ügyében még semmi új mozzanat nem merült fel. A kolozsvári egyetem rektora köszönő iratot intézett a helybeli egyetem tanácsához és ismételtelen hangsúlyozta, hogy az itt látottakról s tapasztalatakról a leglángyilagosabban fognak a karok képviselői beszámolni az egyetemi tanácsnak. A kolozsvári egyetem a kérdés elintézésében azt az eljárási módot követi, hogy az egyes karok kiküldöttjei először saját karuknak tesznek jelentést s erre a karok precizirozzák álláspontjukat. Az összes kari vélemények aztán az egyetemi tanács elé kerülnek és ez a beérkezett vélemények mérlegelése után fog állást foglalni az elhelyezkedés kérdésében. A debreceni egyetem tanácsa elhatározta, hogy a testvéregyetem állásfoglalásának mielőbb való megtörténtére kéri, hogy annak kedvező volta esetén legyen elegendő ideje az itteni elhelyezkedést kellőképpen előkészíteni.

— *Jótekonyság a menekültekkel.* Az elmúlt héten a menekültek javára az alábbi adományok érkeztek: *Bakóczy Gábor*tól 100 K, *Egyetértés* útján *Bör Ferenc* elhunytá alkalmából koszorúmegváltás címen 150 K, *Apoló* mozi heti adománya 200 K, nyíregyházi megbízott útján *Gyulabázi Arthur* 500 K, *Jogász és Tisztviselő*kar asztaltársaságától 740 K. Fogadják a nemes-szívű adakozók az OMK. debreceni kirendeltségének hálás köszönetét.

Angol nyapjuszövet különlegességekben

nagy választék

Feldheim Testvérek

posztóáruházban, Király-utca 4. szám alatt

LEGSZEBB KALAPOK FRANK EDÉNÉL.

Az új husarak

Az árvizsgáló bizottság
hirdetménye

Debrecen város árvizsgáló bizottsága — bár a szabadforgalomban látja a gazdasági élet rendes és jogos biztosítékát — a husfélék árának kialakulásánál az utóbbi idők tapasztalatai alapján bizonyos ferdeségeket észlelt, ami arra késztette, hogy a husügyet tanulmány tárgyává tegye s további változásig az árakat megállapította.

A bizottság felhívta a vásárlókat, hogy az élő-súlyárakról hetenként jelentést tegyenek meg, amely alapon változás esetén esetről-esetre fognak az árak megállapíthatni.

Amikor a bizottság az árszabályozást foganatba veszi, a hentes és mészáros iparosok jogos érdekeire figyelemmel van ugyan, de nem hagyhatja védtelenül a fogyasztó közönség érdekeit sem a konjunktúra némely jogtalan kihasználójával szemben. Eppen ezért a bizottság, midőn a jogos haszon lehető legnagyobb mértékének engedélyezéséig elmegegyezően figyelmezteti az illető henteseket és mészárosokat, hogy az ártülpelés esetén a legszigorúbb büntetést maga után vonó eljárás levezetése iránt haladéktalanul intézkedni fog.

Ezzel — tájékoztató ár joghatályával — az alábbi árszabály lép életbe:

I. Sertésrémek: 1. Tőviskes kgr-ként 100 korona, 2. Sertéscomb kgr-ként 96 korona, 3. Fej, māj, tüdő, vagy láb kgr-ként 48 korona, 4. Olvasztani való friss szalonna kgr-ként 100 korona, 5. Háj kgr-ként 112 korona, 6. Olvasztott zsír kgr-ként 120 korona, 7. Paprikás szalonna kgr-ként 128 korona.

II. Marhahusfélék: 1. Borjúhús kgr-ként 90 korona, 2. Első osztályú marhahús kgr-ként 80 korona, 3. Másod osztályú marhahús kgr-ként 70 korona, 4. Máj és tüdő kgr-ként 40 korona.

2. Sertésneműeknél külön nyomtatéknak helye nincs, marhahusféléknél legfeljebb 15% nyomtaték adható.

3. A készlet elrejtése szintén büntetettik.

4. Ezen árszabály a lapokból kivágandó és az üzletekben szembevetendő helyen kifüggesztendő.

5. Aki ezen árnál magasabb árat kér, követel, vagy fogad el, az az 1920. XV. t. c. büntető rendelkezései alá esik.

6. Aki ezen árszabály kifüggesztését elmulasztja, kihágást követ el és 15 napi elzárással, valamint 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik.

7. Ezen árszabály 1921. évi március 6-án lép életbe.

Árvizsgáló bizottság.

— Pály József festőművész műterem kiállítása. Már csak e hó 8-ig lesz nyitva ez a kiállítás, mely oly feledhetetlen műlétséget adott, amely lelkileg gazdagabbá tette mindazokat, akik felkeresték. Sok látogatója volt, sok szép képek akadt vevője. Már csak pár napig tart e soha vissza nem térő alkalom, hogy a művész, mint most szomorú lakásvizonyaink miatt, ilyen könnyelműen, ilyen poton áron vesztessze el gyönyörű értékes vásznait. A kiállítás d. e. 10—1-ig, d. u. 3—5-ig van nyitva a művész Hatvan-utcai (reál-iskolai) műtermében.

Vegyetek menekült bélyegeket!!

A pétervári gyalogezredek átpartoltak az ellenforradalomhoz

Riga, márc. 5. Feltétlenül megbízható hír jött ide arról, hogy Moszkvában megszűntek az utcai harcok, de a nyugalom csak látszólagos, mert a helyzet felette feszült. Az ellenforradalmi szervezetek titokban erős tevékenységet fejtenek ki. Rőpiratokat osztogatnak Moszkvában, melyben követelik az élelmiszeradagok felemelését. A cenzura még sohasem dolgozott olyan kiméletlenül, mint most. A moszkvai Pravda a cukorgyári munkások határozatát közli, melyben elítéli az ellenforradalmi mozgalmat.

Ugy látszik, a szovjethatóságok Moszkvában ideig-óráig felülkerekedtek, de annál veszelmesebb a bolsevista kormány helyzete Pétervárott.

A fővárosból sok menekült érkezett Riga-ba; ezek azt beszélik, hogy Pétervárott véres utcai harcok folynak az ellenforradalmi

munkások és a vörös csapatok között, a pétervári helyőrség gyalogezredek pedig az ellenforradalomhoz partoltak át.

Kopeuhága, március 5. Helsingforsból jelentik, hogy az orosz szovjetkormány kényszerhelyzetében megengedte Pétervár lakosságának, hogy szabadon vásárolhasson a környékbeli falvakban élelmiszereket és bántatlanul szállíthassák be a fővárosba. Azokat a katonai őrzőkatokat és őrszemeket, melyek a fővárosba vezető utakon cirkáltak, hogy a batyuzóktól elszedjék az élelmi szereket, a kormány visszavonta. A katonai zendülést azzal akarja a szovjetkormány leszerelni, hogy megengedte a pétervári helyőrség csapatainak, hogy bizottságot alakítsanak, amely a közlekedési népbiztossal és a gazdasági tanáccsal egyhangulag megállapítsa a fejadagok nagyságát.

„Hullarablás lenne Nyugatmagyarország elszakítása!”

Gratz külügyminiszter
az osztrákokkal folytatott tárgyalásokról

Budapest, márc. 5. A nemzetgyűlés mai ülésén Turi Béla interpellációt intézett a külügyminiszterhez, akit arra kéri, hogy tájékoztassa a nemzetgyűlést és a közvéleményt: milyen alapon folynak a tárgyalások a nyugatmagyarországi kérdéssről.

Gratz Gusztáv külügyminiszter nyomban válaszolt az interpellációna. Miután Magr osztrák szövetségi kancellár e kérdéssről nyilatkozott, ő sem tartja szükségesnek, hogy tovább is diszkrétan kezeljék a tárgyalások ügyét. Az osztrák kancellár kijelentésével szemben a következőket állapítja meg:

A folyamatban levő tárgyalások azt célozzák, hogy a végleges, tehát gazdasági szempontból szükséges határokat megvonjuk és ne várjuk meg, hogy idegen bizottság állapítsa meg, hanem kölcsönös barátsággal magunk egyezünk meg. A tárgyalások során Magr kancellár nem titkolta, hogy a határkiigazítás csak csekély mértékben lehetséges. Mi gazdasági tekintetből a régi határokat akartuk és objektív tárgyalások alapján azt mondhatom, hogy a fennálló nézeletléreket áthidalhatónak tartom.

Ha megegyezés nélkül csatlóznánk Nyugatmagyarországot Ausztriához, akkor nekünk drótsövényekkel kell elkeritenünk határainkat. A tárgyalásoknak nem lehet más alapja, mint az objektív határok megállapítása, olyan határoké, amelyek nem vonják maguk után azt az igazságtalanságot, melyet a szerződésben lefektetett határok okoznak. Kisebb határkiigazító tárgyalásokba a kormány nem mehet bele, mert ennek semmi célja nem volna akkor, amikor ezt a határ-

kiigazító bizottság is elvégezhette volna.

Mi ragaszkodunk Nyugat-Magyarországhoz, mert hozzá tartozik, mióta ez az ország fennáll. Igaz, hogy elvesztettünk más, értékesebb területeket is, de ezeket olyanok vették el tőlünk, akik évszázadok óta lestek reánk. Arra azonban még nem volt példa a történelemben, hogy két legyőzött állam egymás testét tépte volna. Mi nem kívántunk és nem kívánunk más állam testén gyarapodni, hiszen az hullarablás volna.

Amíg remény van arra, hogy a tárgyalások kielégítő eredményre vezetnek, addig a kormány folytatni fogja a tárgyalásokat. Kéri válaszában tudomásul vételét.

Turi Béla köszönettel tudomásul veszi a külügyminiszter értekezését.

A Ház tudomásul veszi a választ.

— A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Termelő Szövetkezet közleményei: Az 1920. december havában kiadott »Ertesítés» és az 1921. februári közszolgálati alkalmazottak »Ellátási-jegy» 10. sz. szelvényére kedvezményes áru rumot osztunk a pénzügyi palota souterrain helyiségeiben. A testületek és vidéki elosztóink kimutatásait, »Ertesítéseket» és »Ellátási-jegyeket» folyó évi március 7-től kezdve a délelőtti órákban a pénzügyi palota földszint 13. sz. helyiségében adják át, hol a kiosztás idejéről értesítve lesznek. Kiosztás alkalmával minden tag edényt hozzon. Nyugdíjasok rumjárándóságukat 1921. március 7-től »Ertesítésük» felmutatása mellett szintén átvehetik. Akik 1920. december 31-ig üzletreszt jegyeztek, minden üzletreszt után 73 koronát pénztáruknál a jövő hét folyamán fizessenek be, mert ellenesben tagsági igazolványt nem kapnak.

HIREK.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy Isteni örök
igazságban,
Hiszek Magyarország
feltámasztásában.

— Vasárnapi istentiszteletek. A ref. templomokban: a Kistemplomban d. e. 9 ó. Nagy István vallásitanító lelkész, d. e. 11 ó. Könyves Tóth Kálmán lelkész, a Kossuth-utcai templomban d. e. 10 ó. Gyűlvési István szénior, d. u. 5 ó. Uray Sándor lelkész, az Arpad-téri templomban d. e. 10 ó. dr. Révész Imre lelkész, d. u. 2 ó. Kiss Andor s. lelkész, az Ispotályi templomban d. e. 10 ó. Boér Károly vallásitanár, d. u. 2 ó. Kalmár Dániel s. lelkész, a homokkerti imaházban d. e. 10 ó. Kovács János vallásitanár, a városi szegényházban d. e. 10 ó. Marton Sándor s. lelkész.

Vasárnapi iskolák a szokott helyen és időben. A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele (Egyháztér 17. sz. ref. egyház tanásterme) délután fél 4 órakor. A Kollégiumi oratóriumban d. u. 5 órakor kátémagyarázatát folytatja dr. Révész Imre lelképásztor.

— Köztisztviselők és nyugdíjasok kedvezményes ruhaszövete. Köztisztviselők lehetőleg hivatalonként hivatalfőnökük útján, nyugdíjasok egyénenként legkésőbb e hó 10-ikéig tartoznak kedvezményes ruhaszövetre való igényüket annál a számfejtő hivatalnál bejelenteni, mely kedvezményes ellátási jegyeiket kiállította. A ruhaszövettel való ellátást a Budapesti Közlöny 43-ik számában megjelent pénzügyminiszteri rendelet szabályozza. Debrecen, 1921. március 4-én. — M. kir. állampénztár.

— Heltai Jenő tartozása. Heltai Jenő volt debreceni szingazgató beadvánnyal fordult a polgármesterhez. Ebben hivatkozik arra, hogy a közte és a város közt folyt perben a város képviselője kijelentette, hogy Debrecen városa a Heltai Jenő 340000 koronás biztosítéki letétéből óhahajtja követeléseit kielégíteni. Kijelenti, hogy ő is a békés megoldás mellett van és ez irányban már tárgyal is a főügyésszel. Kéri tehát, adjon a számvevőség neki és a főügyésznek pontos kimutatást arról, milyen címen és mennyit követel a város rajta. A városi tanács ilyen irányban utasította a számvevőséget.

— A szovati földek eladása ügyében, mint ismeretes, a közgyűlés érélyes határozatot hozott, amely szerint a város eláll a földek eladásától, ha a belügyminiszter nem hagyja teljes egészében jóvá az eladást kimondó közgyűlési határozatot és ezzel nem biztosítja a földekből vásárló debreceni kisgazdák jogos igényeit. A belügyminisztériumból származó értesülés szerint valószínű, hogy az eladást a közgyűlés által kívánt módon fogja a miniszter a legközelebbi napokban jóváhagyni.

— A közigazgatási tanfolyam létesítéséről írt tudósításunkban közöltük, hogy a belügyminiszter a tanfolyam hallgatóinak internátust akar berendezni a siketnéma intézetben. Most a belügyminiszter arról értesítette a várost, hogy a felmerült tárgyi nehézségek miatt az internátus létesítésétől eláll.

— **Harsányi rendőrkapitányt** visszahelyezték állásába. A közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya ma délutáni ülésen tárgyalta Harsányi Imre dr. rendőrkapitány. Pethő mérnök és Dóczy Aladár napidijas fegyelmi ügyeit. A bizottság Harsányi dr. rendőrkapitányt visszahelyezte állásába és dorgálásra ítélte. Pethő mérnököt és Dóczy Aladárt elbocsátotta állásából.

— **A Protestáns Irodalmi Kör március 15-iki ünnepélye.** Március 15-én délután 5 órakor tartja hazafias ünnepélyét a kollegiumi díszteremben a Magyar Protestáns Irodalmi Társulat debreceni köre. A nagy gondalosszal állított műsoron szerepelnek Erdős Károly dr. alkalmi beszéddel, a Jakuts—Nádasdy vonósnegyes egy számmal, egyik helybeli dalárdának két számmal, Nagy Lajos koll. esküdt szavalattal stb. Ez a névsor a legteljesebb garancia arra nézve, hogy az ünnepély méltó lesz ahhoz az előadás-sorozathoz, mellyel a nemes társaság csak legutóbb is gyönyörködtette a nemes szellemi szórakozást kereső közönséget. Addig is, míg a pontos műsört közölni módunkban volna, felhívjuk a figyelmet a tartalmasnak ígérkező délutánra.

— **A „Debreceni Vonósnegyes Társaság” 8-iki ötödik bérleti hangversenye** Baranyi János zongoraművész szólistájára lesz. A mester szombati fényes sikerű fellépte után méltán általános az érdeklődés szólistájára iránt. Műsoron Beethoven, Chopin és Liszt valogatott művei. Új bérletek és csekély számban napi jegyek *Gardosnál*.

— **Házasság.** Csengeri Géza és Luszthaus Mancsi folyó hó 3-án házasságot kötöttek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **Könyörgés a német császárnéért a kecskeméti református templomban.** A „Kecskeméti Közlöny” írja: Amikor az országától távol élő Vilmos császár feleségének súlyos betegségről az első hírek érkeztek hozzánk, azoknak a napoknak egyikén könyörgést tartottak a helybeli református templomban egy külföldi magasrangú nagybeteg nő állapotának jobbrafordulásáért. Maguk a lelkészek sem tudták kiért imádkoztak, — aki a könyörgést tartatta, nagybóchai *Sárközy* Juliánna, nem közölte a beteg nevét. Most, hosszabb idő múlva tudtuk meg a finom diszkréciójával elhallgatott titkot, hogy ezt a könyörgést a protestáns világ legelső asszonyának, a német császárnéjának testi és lelki üdvéért tartották a kecskeméti templomban. Nagybóchai *Sárközy* Juliánna, egy régi nemesi család kecskeméti ágának utolsó sarja, a régi magyar idők illusztris tanuja, ki immár a kilencvennegyedik életévét érte meg, teljes szellemi épségben, lelkének igazi nemességéről és a magyar hűségéről tett remek tanúságot.

— **Vásár.** Nagybonyon községben az országos- és kirakodó vásár március 19-én lesz. Vészmentes területéről minden állat felhajtható.

— **Pénzügyi és vármegyei nyugdíjasok** valamint azok szülőitlen árváinak gondnokai figyelmébe. Felhívjuk a pénzügyi és vármegyei nyugdíjasokat, hogy kedvezményes áru ruhaszövet iránti igényüket, folyó hó 9-ig alólított hivatalnál jelentéské be. Akik a bejelentést elmulasztják kedvezményes áru szövet kiutalásában csak későbbben fognak részesülni. F. évi április

20-án túl bejelentéseket már nem fogadunk el. Magyar királyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség.

— **Postás-bál.** A m. kir. posta és távirat altszék belánszki Demkó Jenő dr. posta- és táviratfőigazgató díszelnökele és védnöksége alatt március 12-én, szombaton este 7 órai kezdettel az Arany Bika dísztermében kabaréval, szépségversenyyel, világpostával és kofetti csatával egybekötött táncmulatságot rendeznek saját özevegyek és árvák, valamint a nemrég megalakult dalegyületük alapja javára. A dalegyület ez alkalommal fog legelőször bemutatkozni. Az érdeklődőket ezután hívja meg a táncmulatságra a rendezőség. A szépségverseny és világposta nyertesek között 4 darab értékes tárgy kerül kiosztásra. Belépőjegy: személyenként 30 korona és a vigalmi adó, páholyjegy 5 személyre 130 korona és a vigalmi adó. Jegyek előre válthatók a pénz, csomag és levélkézbesítők-nél és este a pénziárnál. Műsor kezdete este pontosan 7 órakor. Felülvezetéseket a jótékony célra való tekintettel köszönettel fogadják és hírlapilag nyugtáznak.

— **A kiütéses tifusz.** A polgármesteri hivatal az összes debreceni gyakorló orvosokhoz felhívást intézett, amelyben közli, hogy a szomszédos Balmazújvárosra a kiütéses tifusz ezéte folyamatosan szaporodnak és így könnyen megtörténhetik, hogy a ragályt Debrecenbe is behurcolják. Figyelmezteti ezért a polgármesteri hivatal az összes gyakorló orvosokat, hogy az ilyen eseteket még gyanu esetén is haladéktalanul jelentéské be a legközelebbi városi előjáróság-hoz (telefonszáma: 3-58.). Természetes, hogy emellett a szokásos piros jelentő-lapot is ki kell állítani és szintén az előjáróság-hoz beküldeni. A gyanus esetek is azonnal jelentendők.

— **Fűszerkereskedők és cukrászoknak** feltétlenül meg kell venni a *fényezés adó raktárkönyvét*, mert az új rendelet értelmében ezt március 1-től kezdődőleg ezen üzleteknek is vezetni kell. *Kapható Hegedűs és Sándor r. t. papirkereskedésében, Debrecen, Piac-u. 34.*

— **Felhívás a hitközségi választókhoz!** Figyelmeztetnek a t. választók, hogy szavazás előtt bármilyen felvilágosítást *Simonyi-u. 6. sz. helyiségben (Nemzeti kávéház)* kapnak. — **Választási bizottság.**

— **Értesítés.** A m. t. hitközségi tagok értesítetnek, hogy megboldogult ft. Krausz Vilmos főrabbi ur emlékére f. évi március hó 7-én, hétfőn délután fél 5 órakor a Kápolnási-utcai templomban gyászistentisztelet keretében a megboldogult főrabbi ur fia, ft. dr. Krausz József dicsőszenntmártoni főrabbi ur gyász-emlékbeszédet fog tartani. Debrecen, 1921 március hó 4-én. A templomgondnokok.

— **Letartóztatott tengeritolvajok.** A debreceni rendőrség letartóztatta Kulybus József és Szabó Imre napszámosokat, akik a mézhomokkő-téglagyárból kb. 3000 korona értékű tengerit loptak el. A megártott házkutatás alkalmával hét zsák tengerit talált meg náluk a rendőrség.

— **Baleset.** A debreceni kórházba Váncsod községből ma délelőtt szállították be *Vékony Istvánné* 25 éves asszonyt, akit egy felrobbant petroleum lámpa összegegetett.

— **Műbarátok Köre Debrecenben.** Istvánffy Gyula akad. festőművész kezdeményezésére az összes művészeteket ápoló és

széles körben működő egyesület alakul Debrecenben. Istvánffy ez uton kéri az érdeklődőket, hogy az első alakuló gyűlésre, a ref. egyházi bérpalota IV. em. műtermében f. hó 7-én, délután 3 órakor megjelenésükre szíveskedjenek.

— **Hölgyek figyelmébe!** A Rózsa-dívatáza egy újonnan bevezetett cikkkel bővítette confection-osztályát. Dus választékot tart kész tavaszi francia toilettekből, melyeknek megtekintésére felhívja a hölgyközönség szíves figyelmét.

— **Margit-fürdő teljes üzemmel** állandóan nyitva. — **Elegáns tavaszi felöltők, costümök, ruhák és blousok** nagy választékban megérkeztek raktárra *Frank Sándor céghez, Piac-utca 42*

— **Most jelent meg a Xa Xa szenzációs filmröporté, könyvalakban** Kalandos történet az afrikai meseországokban *Ára 11:50.* Kapható Hegedűs és Sándor r. t. könyvkereskedésében

— **Legújabb tavaszi gyapju szövetek, selymek, férfi- és női fehérnemű, harisnya és pipere** cikkek nagy választékban kaphatók: *Arany Bika Dívatázbán.*

— **Sapkát** már én csak a sapkagyártási vállalatnál csináltak, vagy készen veszek *Széchenyi-utca 16.*

— **Hölgyek egészségének** megővására *Késmárky-féle* haskötő nélkülözhetetlen, egyedüli készítője *Goldstein Karolina, Miklós-utca 5.*

— **Frank Sándor cegnél Piac-u. 42.** ruhaszövetek, selymek, selymek különféle minőségben, továbbá női kész fehérneműk, valamint menyasszonyi kelengyék legújabb kivitelben.

— **Csokoládék, friss desszertek** legnagyobb választékban. Csemege-üzlet, *Hungária kávéház* mellett.

— **Brüll S. fogmütermé** Piac utca 72. (Deák Ferenc-utca sarok) szájpaddáslásműfogak, foghúzás, fogtömés, mérsékelt árak.

— **Dinamó gépeket, kapcsoló táblát, villanyműszereket, mozgósínház berendezéseket** eladók, veszek, vagy cserélek. *Földvári Debreceni l. Elektrotechnikai gyár Széchenyi-u. 55. Telefon: 168.*

— **Legújabb szabású mlederek, melltartók, amerikai gummi haskötő, és gummi csipőszoritók, 2 cm.-től 40 cm.-ig, haskötő és harisnyakötő gummik, gummiharisnyák, eredeti new-yorki gummi és rugós sörv-kötők, pólyagummi, irrigátor-gummi, női és gyermekharisnyák, hór, selyem és cérna keztyűk *Vitáriusnál, Piac 16.***

— **Blous ujdonságok** érkeztek nagy választékban *Rubin Farkas* özevegye dívatáru üzletébe *Kossuth-utca 15. Kontsek-ház.*

— **Előre haladott idény miatt** leszállított árban ajánl től női és leány felöltőket, plüsch kabátokat, szörmeárut és boákat, flanel blousokat és pongyóákat *Frank Sándor cég, Piac-u. 42.*

— **Megbízható, tisztességes** irodaszolga részvénytársasági irodában azonnali belépésre felvétetik. Jelentkezés *Piac-utca 70. I. emelet.*

Csonka Magyarország — nem ország, Egész Magyarország — mennyország!

SZINHAZ.

A Vörös Kereszt színházi estje. A Vörös-Kereszt Egyület debreceni fiókja, amely a hosszú világháboru alatt kórházai, üdítő-állomásaival és jótékonyági akcióival hatalmas, áldásos működést fejtett ki, most újonnan szervezve először lép a nyilvánosság elé március 10 és 11-én a Csonka-színházban rendezett nagystílusú előadásával. Az előadásokra, amint már említettük, az „Utcai énekes leány,” amelynek címszerepét *Havas Gáborné* adja, *Szele Paula* egy kis koldusleányt, *Laczkó József* pedig egy

részeges koldust kreál, *Kubányi György* egy szerelmes szerepet játszik. *Schiller, Stuart Mária* jának kertji jelenetében *Bosznay Istvánné (Mária), Szücs Margit (Erzsébet), szerepelnek. A Huszár-szerelme* című pompás kis vígjátékkal végződik a színházest, amelyet *Kardoss Géza* rendez. Ennek szereplői: *Madzsar Titi, Orosz Jenőné, Rostás Edith, Hegedűs Ica, Balla Bertalan, dr., Dávid Géza dr., Bóka Tibor, Laczkó József, Szoboszlav Sándor, Mikecz Gábor, Gábor Mihály és Vass Lusy.* Jegyek *Molnár Ferenc* üzletében (Piac-utca, Városház alatt) kaphatók.

— **Színházi Híradó—Családi-Kör** új száma temérdek illusztrációval, nagyszerű színházi hírekkel és szép-irodalmi tartalommal, 24 oldal terjedelemben, 5 koronáért mindenütt kapható.

— **A színházi iroda jelentése.** Vasárnap d. u. **A fekete lovas, este pedig Mágus Miska** kerül színre. Hétfőn **A fekete pillangó A)** bérletben megy.

— **XA-XA,** amerikai dsungel bűnügyi történet első részét ma utoljára mutatja be az *Uránia.* — **A második rész** csütörtökön kerül műsorra.

— **Pusztító vész,** dráma 5 felvonásban *Olaf Főans* főszereplésével ma utoljára az *Arany Bika* moziban.

— **A gyémánt palota,** bűnügyi regény 6 felvonásban ma utoljára az *Apollóban.*

— **Farkasok országa,** amerikai kalandor-történet 2 részben 20 felvonásban. Első rész: *»Harc az életért»,* hétfőn mutatja be az *Apollo.* A főszerepeket *Carola Holloway* és *William Dulkan,* a Cinabár főszereplői játsszák. Jegyfelvétel.

— **Harry Piel** főszereplésével a *Repülő auto* című hat felvonásos kalandor-történetet mutatja be hétfőn az *Uránia.*

SPORT.

A vasárnapi birkozó verseny

A mai birkozó versenyen a helybeli egyesületek legkiválóbb atlétaí fognak részt venni. — **A DMTE.:** Kiss Kálmán, Szélinger Árpád, Pencz Miklós, Kiss István, György Mihály, Kiss Mihály, Kántor József, Erdélyi Gyula; a **DEAC.:** Somorjai László, Ujlaki István; a **DMTK.:** Markovics József, Offra Albert, Takács István, Higved Zsigmond; a **DKASE.:** Kiss Rezső, Kiss Jenő, Czabán Nándor, Muriny Sándor, Bagossy Sándor; a **DTE.:** Kállay József, Paulovich Béla, Sebők László, Bódogh László, Szabó József, Hadházy Géza személyében akarja egyesülete részére az elsősegély biztosítani.

A verseny a **DTE. Péterfia-u. 76.** szám alatti tornacsarnokában délután pont 2 órakor veszi kezdetét.

Utasítom a versenyzőket, hogy a mérlegelés 1 óra 30 perckor nyer befejezést, ez időn tül jelentkezők nem veszek figyelembe. *Paulovich,* kerületi előadó.

TÖRVÉNYSZÉK.

— **Árdrágitó vendéglős.** A debreceni törvényszék uszorabirosga ma délelőtt *Szuchányi Andor dr.* törvényszéki bíró elnökele alatt *Musics Száva* hajduböszörményi vendéglős pörét tárgyalta. *Musicsot* árdrágitó visszaelés vétsége címén azal vádolta a királyi ügyészség, hogy vendégeinek a forralt bort 90, a kolbász adagját 50 és a kenyeret adagokint 6 korona árban árusította. A törvényszék az árdrágitó vendéglöst 700 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

APRO HIRDETESEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szög 15 korona, minden további szó 1-50 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 20-,-, minden további szó K 2-
Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítanak.

VÉTEL.

Aranyat, ezüstöt, brilliánsokat

napi árban veszek
Schiffmann
ékszerész, Piac-u. 67.

Jókai
összes műveit 100 kötetben megvételre keres
Acél antiquáriuma, Piac-
utca 24.

Ólomot,

ólmecsöveket, ólomedé-
nyeket és más ólomból
készült ócska tárgyakat
magas áron veszek. —
Cím a kiadóhivatalban.

ELADÁS.

Óra

javitások legolcsóbban
jótállással. Törött ara-
nyat legmagasabb áron
veszek, Klein Eliás
óras, Csapó-utca 19.

Élesztő

naponta friss bármely
mennyiségben. Vidéki
kereskedőknek rendsze-
res szállítással kedvez-
ményes árban állandóan
kapható Rosenthal Sán-
dornál, Csapó-utca 19.

XA-XA

Most jelent meg!

Szenzációs filmtörté-
net könyvvalakban. —
Ára: 11-50 korona.

XA-XA

Kalandos történet az
afrikai meseországban
Kapható Hegedűs és
Sándor könyvkeres-
kedésében, Piac-u. 34.

XA-XA

Női,
férfi és gyermek haris-
nyák minden színben
kaphatók a Nemzeti Nagy
Bazárban, Csapó-utca és
Degenfeld-tér sarok.

Mindenféle
új és használt butorok
legolcsóbban beszerezhe-
tők Piac-utca 37. (Kis-
templombazár.)

Fiu- és leány swetter garnitúrák

nagy választék-
ban kaphatók:
dr. Hegedűs
gyermekdivatházában
SIMONFFY-UTCA 2.

Tűzfűtő
aprítva, valamint szála-
ban megrendelésre azo-
nal házhoz szállít „Unió”
tűzfűtőtelep, Ispolánytelep
1. Telefon 779.

Eladó
egy szép, nagy ebédlő-
divány. Veres-utca 4.

Eladó

a Főter közelében, Mik-
lós-utcai részben, modern
családi ház beköltözhető
lakással. Pékműhely
családi házzal, Ujkert-
ben 4 szőlőskert, Czeg-
léd-utcán egy ház több
üzlethelyiséggel, átvehető
gyógyszeriárral és lakás-
sal. 2 hold lucernás
föld, 10 és fél hold fe-
ketelődő Öndödon, 10
hold majorsági föld, fele
szőlő a Nagyerdő alatt.
Bővebbet: Böszörményi
ingatlanforgalmi iroda,
Miklós-u. 7.

Egy nagy asztal-sparhelt sürgősen eladó!

Fehérlő vendéglő
Hunyadi-u. 1.

Tanyásbírtok
bérlete, 28 hold, élő fel-
szereléssel betegség miatt
sürgősen átadó. Bővebbet
dr. Sajó, Kossuth-
utca 7.

Hangverseny
gramofon teljesen új
állapotban 41 legújabb
kitűnően összeválogatott
2 oldalas lemezzel al-
kalmi áron eladó. Aczél
könyvkereskedésben.

Mész

cement,
tégla stb.
nagyban és
kapható
Miklós-nál Csapó-u.
28. sz.

Eladó
új és használt butorok.
József királyi herceg-u.
20. szám.

Abronsvas,
teljesen új, kgr.-ként 20
K-ért kapható a kiadó-
hivatalban.

Ne dobja el!!!
régii pénz-
tárcáját, retiküljét, —
mert nálam a legújabb
divat szerint újja ala-
kítják. — **Feuerman**
döröndös, Piac-u.
44. szám.

Varrógép
használt, jókarban levő
eladó. Megtekinthető
Méliusz-tér 5. sz. alatt.

Tiszta
egész ives
makulatura
(újságpapír) kapható
5 és 10 kilós
csomagokban a kiadó-
hivatalban. Piac-u. 49.

Eladó
gyönyörű — rischelliő
ágyterítő, teljesen új. —
Point lace millió és —
vitrage, szinte új. Alig
használt selyem paplan,
6 személyes kávé garni-
tura, 2 pár cipőre való
fekete finom bőr. Meg-
tekinthető d. e. 10-12-ig
Teleki-u. 8.

Transzmissióhoz
való két felső kerék
eladó. Cím a kiadóhiva-
talanban.

Uj művészeti könyvek:

Mather:
A festőművészet
története
Rengeteg képpel,
nagy vasok kötet.
Ára kötve felárral
483 korona.

Nádai:
Az iparművészet
Magyarországon
Sok képpel. Kötve
felárral 138 kor.

Kaphatók: Hegedűs
és Sándor irod. és
nyomdai részv. társ.
könyvkereskedésében
Piac-utca 34. szám

2 darab
teljesen új szövetöltöny,
jó erős, rendkívül olcsón
eladó. Cím a kiadóban.

Malacok,
8 hetesek, szapora faj-
ták, eladók. Attila-tér 4.

Kátránypapír
valódi
Bőrlemez
Műpala
Kátrány
mész, cement,
gipsz, nádfonat,
budaföld és fo-
lyam homok
legolcsóbban kapható
Bethlen-utca 23.

Egy kilogram
v. lódi szegedi rózsae-
papríkát olcsón átadó.
Cím a kiadóban.

KERESLET.

Aranyat,
mindenféle ezüstöt, bril-
liantot, gyöngyöt vesz
Steiner Mihály, Hatvan-
utca 2. szám, I. emelet.

Ez évi
cséplésre használt, —
vagy feles keresetre ke-
resek 2 drb 6 os üzem-
képes cséplőszekrényt.
Megkeresések Hegedűs
Ferenc lelkes címére
Konyár, Bihar megye, —
küldendők.

Irodai
gyakorlattal és gépirás-
ban jártas képzett nő
adja be ajánlatát a Stern
kefégyárba Német nyelv-
vet tudók előnyben ré-
szesülnek.

Leányok
felvételnek
Piac-utca 49. sz.
II. udvar.

Gyakorlott
manicurozó kisasszony
azonnal felvétetik Krá-
merné hölgyfodrászter-
mében, József kir. her-
ceg-utca.

Elsőrangú
férfi és női munkaerők
felvételnek — Fazekasné
női divattermében, Piac-
utca 30.

Retorta fasén
bármilyen mennyiség-
ben viszonteladóknek
is állandóan kapható
Grünfeldnél,
Csapó-u. 16. sz.
Telefon 982.

Tiszta,
úgyes mindenféle leány
jelentkezzen azonnali be-
lépésre Piac-utca 26. b.,
II. em.

Két
szoba és előszobás laká-
sot elcserelem na-
gyobbért. Költözést fize-
tem. Sziv-utca 15, ke-
resztépváros.

PAPLANVARRODÁMBA
új fehér vatta, glottok
selymek nagy választéka
érkezett. Rendelésre ké-
szíték gyapjú- és pehely
paplanokat — Alakítok,
frissíték. Ócska vattát,
paplanokat, veszek

DEBRECZENI LAJOS,
KOSSUTH UTCA 11. SZ.

Modern
butorozott lakásért —
vagy szobáért magas bért
fizetek. Cím a kiadóban.

A holsevizmus Magyarországon

Andrássy Gyula
gróf, Matlekovits
Sándor, Berze-
viczy Albert és
Wlassics Gyula
báró közreműkö-
désével szerkesz-
tette : : :
Gratz Gusztáv.

Ára felárral:
460 korona
Kapható: Hegedűs
és Sándor irod. és
nyomdai részv. társ.
könyvkereskedésében
Piac-utca 34. szám

38. sz.
magasszárú női tisztvi-
selő cipőt elcserelnék 39.
számmal. Cím a kiadó-
ban.

Apólónó
éjjel-nappali betegápo-
lást elvállal. Homok-utca
4. szám, ajtó 3.

Balázs Andor fuvarozási vállalata

Piac-utca 64. sz.
Telefon 143.
Személy- és árutuvarozás
helyben és vidékre.

Leghíresebb és legmegbiza-
tóbb queditburgi
„Mette“-féle
**Takarmány-
répamag**

Kapható: **HOLLÄNDER**
ADOLF ÉS FIA cégnél,
Arany János-utca 14. sz. alatt

Könyvkötő tanuló
és egy tanuló leány a
Hegedűs és Sándor r.-t.
könyvkötészetébe fizetés-
sel felvétetik. Piac-u. 49

VÉGYES.

Cimre
ügyelni! „Kristály“ leg-
szébben és leggyorsab-
ban mos, fest és tisztít
helyben. Batthyány-utca
13. szám.

Német nyelv oktatást
elvállalok. Cím a kiadó-
hivatalban.

Most jelent meg Kommunista-és zsidóüldözés.

Írta:
Dr. Magoss György
Ára felárral 2760 K.
Kapható Hegedűs és
Sándor irodalmi és
nyomdai r.-t. könyv-
kereskedésében
Piac-utca 34. szám.

Modern
butorozott lakásért —
vagy szobáért magas bért
fizetek. Cím a kiadóban.

DIETRICH és GOTTSCHLIG R. T.

Figyelmestetés.

Félreértések és jóhiszemű tévedések elkerü-
lése céljából ezúton értesítem igen tisztelt
üzletfeleimet, hogy miután a háború kitörése
előtt az általam alapított Gottschlig Agoston
Részvénytársaság kötelekéből kiléptem s a há-
borút végigküzdöltem, az edesatyám által
1865-ben X., Füzér-u. 30 alatt alapított eredeti

Dietrich és Gottschlig

likör-, rum- és cognacgyárat, valamint tea-
nagykereskedést fenti helyen a mai kor igé-
nyeinek teljesen megfelelően ismét működésbe
hoztam.

A Gottschlig Agoston Részvénytársaság-
gal tehát **semiféle közbűsségem nincsen**
és miután az összes régi bevált receptek birto-
kában vagyok, biztosíthatom nagyrabecsült régi
vevőkönözésémet, hogy ezentúl is a régi és leg-
kiválóbb minőségű árut gyártom és hozom for-
galomba.

Ugy régi, mint új vevőköröm pártfogását
kérvé

kiváló tisztelettel
lovag Gottschlig Agoston
a DIETRICH ÉS GOTTSCHLIG R. T.
vezérigazgatója.

Budapest X., Füzér-utca 30.

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.

Kiadó:
HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részv.-társ.

Vetőmagvak: lóhere,
lucerna,
zöldborsó,
zabos hákköny, ószi borsó,
kendermag, legolcsóbb napi
árban kaphatók: **KEPPICH**
GEZA terménykereskedőnél,
Piac-utca 26/b. (Passage.)